

RAPORTUL CONDUCERII

**Instituției Publice Compania ”Teleradio – Moldova”
pentru anul 2022**

I. Scopul activității Instituției Publice Compania ”Teleradio – Moldova”

IP Compania „Teleradio-Moldova” în anul 2022, a avut ca obiectiv primordial consolidarea capacităților sale de producție, pentru a-și putea exercita în deplină măsură funcțiile editoriale. De asemenea și celelalte activități ale instituției – administrative, financiare, de logistică și de resurse umane – au fost supuse acestui deziderat central, unul devenit cu deosebire important din necesitatea de a satisface necesitățile informaționale, educaționale și recreative ale tuturor grupurilor sociale de utilizatori, precum și de a sprijini din punct de vedere informațional parcursul european al țării. Totodată, începând cu data de 24 februarie 2022, pe fondul intensificării războiului hibrid îndreptat împotriva Republicii Moldova și, între altele, a crizei refugiaților ucraineni, platformele publice de radio și televiziune au lucrat într-un regim alert, pentru a suplini deficitul de informație veridică din spațiul audiovizual local, inclusiv în limba ucraineană.

Reforme structurale și investițiile apreciabile în personal, infrastructură, echipamente și rețele de distribuție, inclusiv unele noi, digitale (moldova1.md și radiomoldova.md), au dat rezultate la sfârșitul anului, când principalul serviciu public de televiziune, Moldova 1, a urcat pe prima poziție în topul instituțiilor de media care se bucură de cea mai mare credibilitate din partea populației, potrivit unei cercetări sociologice realizate de Institutul Republican Internațional (IRI) în luna octombrie (iri.org).

Postul public de televiziune Moldova 1 și-a ridicat cota de credibilitate și de audiență după o serie de măsuri care au vizat, în principal, Departamentul Știri și Dezbateri, unde au fost renovate spațiile de lucru, creat un nou studio de știri, realizate instruirii profesionale, dezvoltate Redacția de știri în limba rusă și Redacția Sport, ultima fiind responsabilă de transmiterea Cupei Mondiale de fotbal, în lunile noiembrie și decembrie.

Principalul post public de radio, Radio Moldova, a fost setat într-un nou format începând cu luna mai 2022, schimbările vizând, în principal profesionalizarea și echilibrarea știrilor, producerea unei serii de noi emisiuni de analiză, modernizarea coloanei muzicale a postului și îmbunătățirea transmisiei în eter, după teste tehnice și negocieri cu întreprinderea de stat de distribuție a semnalului radio.

În cadrul instituției au fost inițiate reforme structurale de durată, pornind de la Strategia de Dezvoltare a Companiei, care au scopul de a îmbunătăți în timp procesele de lucru și a contribui la instaurarea în instituție a unei atmosfere lucrative și atractive. Printre acestea se numără modificarea grilei de salarizare, care a însemnat deja o majorare a retribuției angajaților cu 20% începând cu luna septembrie 2022, crearea unui sistem informațional de management al conținutului (platformă internă de lucru administrativ și editorial), revizuirea politicilor de resurse umane, crearea unui proiect de construcție a unei noi clădiri pentru „Teleradio-Moldova”, etc.

De asemenea, au fost întreprinse acțiuni de organizare internă și inițiate negocieri cu parteneri locali și de peste hotare privind crearea unui nou departament de știri (Newsroom) care va îngloba știrile radio, TV și online, transformarea postului Moldova 2 într-un serviciu media audiovizual cu profil cultural și crearea unui departament de investigații jurnalistice.

Indicatori financiari de performanță.

Venituri

Pe parcursul anului 2022 au fost acumulate venituri în sumă totală de 144766,0 mii lei, ceea ce constituie cu 3,2 % (sau cu 4761,5 mii lei) mai puțin față de indicatorul planificat. Cota de 93,8 % îi revine subvențiilor de la bugetul de stat, care în unități absolute constituie 135763,0 mii lei, iar 6,2 la sută sau 9003,0 mii lei constituie veniturile acumulate din serviciile prestate, ș.a.

tipuri de venituri	planificat mii lei	ponderea %	executat mii lei	ponderea %	devieri mii lei	realizat %
total venituri	149527,5	100,0%	144766,0	100%	- 4761,5	96,8%
Subvenții bugetare	137349,2	91,9%	135763,0	93, 8%	- 1586,2	98,8%

venituri proprii	12178,3	8,1%	9003,0	6,2%	- 3175,3	73,9%
------------------	---------	------	--------	------	----------	-------

În structura veniturilor proprii pe anul 2022 partea preponderentă - 62,6% sau 5639,0 mii lei constituie „*alte venituri*”, care includ venituri din subvenții ale entităților cu proprietate publică, subvenții primite de la organizațiile internaționale sub formă de active imobilizate sau de mijloace bănești destinate pentru procurarea/crearea și/sau dobândirea în alt mod a acestor active (3401,8), subvenții pentru elaborarea sistemului informațional news desk software (314,7 mii lei), venituri din realizarea proiectului - reflectarea integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană (180,6 mii lei), difuzarea filmelor documentare (64,7 mii lei), participarea colectivelor muzicale la diferite manifestări (142,9 mii lei), comercializarea unităților de transport (600,9 mii lei), venituri din sancțiuni și recuperarea prejudiciului (343,8 mii lei), alte venituri (transcriere din arhivă, producerea și difuzarea spoturilor TV/RD, servicii cu tarif special, felicitări, decontarea datoriilor cu termen expirat, taxa de participare la licitații) în sumă totală de 589,6 mii lei.

Față de indicatorul planificat, veniturile respective s-au diminuat cu 2089,7 mii lei, care se explică prin faptul că subvențiile aferente activelor amortizabile (achiziționarea decorului cu concepție scenografică pentru studioul nr. 1 TV, echipamentului audio, tehnicii de calcul, crearea portalurilor, elaborarea sistemului informațional news desk software) se decontează la venituri curente pe parcursul perioadelor de utilizare a acestora și în proporția amortizării aferente activelor intrate pe seama subvențiilor.

Veniturile din realizarea proiectelor în colaborare au constituit 1023,9 mii lei, cu o majorare de 128,1 mii lei în raport cu planul stabilit sau 14,3 %. Gradul de realizare a veniturilor menționate mai sus față de planul stabilit a constituit 113,4%.

Veniturile din difuzarea comunicărilor comerciale (în cadrul evenimentelor de importanță majoră fotbal/Eurovision) și materialului informațional în anul 2022 au însumat 1817,9 mii lei, fiind realizate față de plan la nivel de 59,7%.

Piața publicitară a Republicii Moldova se află într-o interconexiune strânsă cu importante facilități de producție din Ucraina și Rusia, care, efectuând importuri de produse în țara noastră, finanțează promovarea lor cu bugete mari de publicitate. În contextul conflictului armat început în anul 2022, ambele părți beligerante au redus drastic atât exporturile de produse, cât și bugetele de promovare ale lor. Un alt generator pentru piața publicitară este piața imobiliară din Republica Moldova, care a intrat în recesiune odată cu începutul războiului din 2022, fiind practic stopate toate construcțiile noi.

Veniturile din darea în locațiune (a activelor neutilizate în activitatea instituției) au constituit 522,2 mii lei. Față de indicatorul planificat, veniturile au crescut cu 11,4 mii lei sau cu 2,2 %.

Cheltuieli și consumuri

Pentru anul de raportare, cheltuielile s-au efectuat în conformitate cu planul financiar aprobat și au constituit în total suma de 141201,6 mii lei, fiind cu 8325,9 mii lei mai puțin sau la nivel de 94,4 % față de cele planificate, ce se explică prin încheierea contractelor de achiziții la prețuri mai mici decât cele planificate, concursurile repetate privind achiziționarea unor bunuri și servicii, achiziționarea bunurilor și serviciilor în a doua jumătate a anului și stabilirea termenului de livrare/achitare inclusiv în anul 2023, (achiziționarea decorului cu concepție scenografică pentru studioul nr. 1 TV, echipamentului audio, tehnicii de calcul, pieselor de schimb pentru servere și computere), devalorizarea valutară (dolarul american, francul elvețian și euro) a dus la micșorarea costurilor la servicii și bunuri, precum și fluxul de personal.

Denumirea indicatorilor	plan	efectiv	Economie ”-” Supracheltuieli ”+”	% de îndeplinire a planului
<i>Cheltuieli recurente</i>	149527,5	141201,6	- 8325,9	94,4%
Cheltuieli de personal	91612,6	82521,4	- 9091,2	90,1%
Bunuri și servicii	35164,0	36092,1	928,1	102,6%
Prestații sociale	1113,9	1304,9	191,0	117,1%

Alte cheltuieli	3234,0	3488,1	254,1	107,9%
Mijloace fixe	15060,4	15743,5	683,1	104,5%
Stocuri de materiale circulante	3342,6	2051,6	-1291,0	61,4%

- Cheltuielile de personal constituie 82521,4 mii lei, inclusiv „**Remunerarea muncii**” - în sumă de 64591,5 mii lei și **Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii** - în sumă de 17929,9 mii lei. Factorii care au influențat la gradul de realizare a cheltuielilor de personal au fost fluxul de personal, existența unităților vacante, acordarea ajutorului material și premiilor în volum mai mic față de suma planificată.
- Pentru achiziționarea de „**Bunuri și servicii**”, au fost aprobate cheltuieli în sumă de 35164,0 mii lei și executate în sumă de 36092,1 mii lei sau la nivel de 101,1 %, repartizate pe articole de cheltuieli după cum urmează:
- ✓ 3396,7 mii lei pentru consumul de „**energie electrică**”. Economia la articolul dat s-a format în rezultatul micșorării tarifului la energia electrică din data de 02 decembrie 2022;
 - ✓ 8023,3 mii lei pentru consumul de „**energie termică**”. Supracheltuielile la articolul dat s-au format în rezultatul majorării tarifului la energia termică din data de 01 octombrie 2022;
 - ✓ 149,3 mii lei pentru consumul de „**apă și canalizare**”;
 - ✓ 72,2 mii lei pentru alte „**servicii comunale**” (evacuarea deșeurilor, servicii de deszăpezire);
 - ✓ 274,1 mii lei pentru „**servicii informaționale**”. La articolul dat au fost incluse cheltuieli pentru menținerea portalurilor entității trm.md, rmt.md, eurovision.md în sumă de 0,5 mii lei, achiziționarea serviciilor de mentenanță a portalului web trm.md în sumă de 30,0 mii lei, servicii de acces la rețeaua internet staționar și mobil în sumă de 188,1 mii lei, deservirea softului contabil în sumă de 50,4 mii lei, servicii pentru aplicația ZOOM în sumă de 3,7 mii lei, servicii certificare chei publice în sumă de 1,4 mii lei.
 - ✓ 220,2 mii lei pentru „**servicii de telecomunicații**”. La articolul dat au fost reflectate cheltuieli pentru servicii de telefonie fixă și mobilă în sumă totală de 217,7 mii lei și servicii de radiodifuziune prin fir în sumă de 2,5 mii lei;
 - ✓ 18734,6 mii lei pentru „**servicii de locațiune**”. Cheltuielile menționate la acest articol au fost direcționate pentru acoperirea serviciilor de televiziune și radiodifuziune în sumă de 18017,2 mii lei, arenda echipamentului pentru desfășurarea concursului Eurovision Song Contest 2022, etapa națională, emisiunilor de revelion în sumă de 686,5 mii lei, arenda altor încăperi în sumă de 25,8 și servicii de locațiune a locurilor pe piloni rețelei de contact (fibră optică) în sumă de 5,1 mii lei.
 - ✓ 201,5 mii lei pentru „**servicii de transport**”. Conținutul acestui articol reprezintă cheltuielile pentru asigurarea obligatorie a unităților de transport în sumă de 123,1 mii lei, taxa pentru folosirea drumurilor a autovehiculelor înmatriculate în Republica Moldova în sumă de 38,3 mii lei și procurarea abonamentelor de transport în sumă de 40,1 mii lei;
 - ✓ 1061,1 mii lei pentru „**servicii de reparații curente**”. La articolul dat au fost reflectate cheltuieli pentru achiziționarea serviciilor de deservire și reparație auto în sumă de 88,9 mii lei, reparația echipamentului video în sumă totală de 53,1 mii lei, reparația curentă a încăperilor (birouri, studiouri) în sumă de 704,7 mii lei, stației de telefoane în sumă de 2,0 mii lei, cablurilor de alimentare (10 kv, 6 kv, 0,4 kv) în sumă de 36,5 mii lei, reparația rețelelor de apă potabilă, canalizare în sumă totală de 175,9 mii lei.
 - ✓ 169,3 mii lei pentru „**formarea profesională**”. La articolul dat au fost incluse cheltuielile pentru instruirea salariaților în domeniul protecției muncii, controlului intern managerial, precum și în alte domenii;
 - ✓ 794,9 mii lei pentru „**deplasări de serviciu în interiorul țării și peste hotare**”;
 - ✓ 11,5 mii lei pentru „**servicii editoriale**” – procurarea formularelor de diferit gen;
 - ✓ 100,0 mii lei pentru „**servicii de protocol**”. Articolul dat reprezintă cheltuieli pentru recepțiile delegațiilor din străinătate, cursuri de reciclare, delegații de lucru;
 - ✓ 1015,9 mii lei pentru „**servicii de pază a edificiilor**”;
 - ✓ Articolul „**servicii financiare**” include taxele percepute de către instituțiile financiare în sumă de 14,0 mii lei.

✓ 20,8 mii lei pentru „servicii poștale și curierat”. La articolul dat au fost reflectate cheltuieli pentru expedieri poștale și curierat, servicii de francare în sumă de 8,4 mii lei și abonarea la ediții periodice – 12,4 mii lei;

➤ 1832,7 mii lei pentru „servicii neatribuite altor alineate”. La articolul dat au fost atribuite cheltuieli pentru deservirea ascensoarelor în sumă de 96,5 mii lei, spălarea și testarea hidraulică a rețelelor de termoficare în sumă de 36,9 mii lei, achiziționarea serviciilor de reamplasare a stației electrice diesel în sumă de 220,7 mii lei, în legătură cu situația critică creată în energetică, verificarea metrologică a aparatelor de măsurare, rețelelor electrice interne, verificare/încărcare extintoare în sumă totală de 52,2 mii lei, verificarea planificată a ascensoarelor în sumă de 5,2 mii lei, reparația computerelor și imprimantelor în sumă de 52,3 mii lei, achitarea serviciilor de presă în sumă de 38,0 mii lei, achiziționarea florilor pentru emisiuni și în alte scopuri în sumă de 8,9 mii lei, deservirea tehnică a climatizoarelor în sumă de 55,3 mii lei. Tot la articolul dat au fost incluse cheltuieli pentru testarea auto, achiziționarea serviciilor de vulcanizare în sumă totală de 20,2 mii lei, servicii de monitorizare GPS a unităților de transport în sumă de 32,1 mii lei, servicii de promovare (logare auto, branduire) în sumă de 34,7 mii lei. La articolul dat au fost reflectate cheltuieli pentru achiziționarea serviciilor de audit obligatoriu al situațiilor financiare în sumă de 96,0 mii lei, servicii de curățare chimică specializată în sumă de 63,4 mii lei, servicii de traducere în sumă de 23,7 mii lei. Tot la acest articol au fost incluse cheltuieli privind achiziționarea serviciilor de pirotehnie pentru emisiunile televizate în sumă de 3,7 mii lei, servicii de elaborare și verificare a devizelor în domeniul construcției, aviz de expertiză a ascensorului în sumă totală de 8,6 mii lei, servicii de acces la materiale video și audio (transmisiuni în direct) în sumă de 110,0 mii lei și alte cheltuieli (igienizare cooler, deservirea aparate de casă, asigurare CEM, servicii de verificare a ariei de recepție pentru postul FM Radio Moldova, servicii geodezice și geologice în vederea implementării programului pentru proiectarea și construirea noii clădiri) în sumă totală de 50,5 mii lei. La fel, la articolul respectiv au fost atribuite cheltuieli pentru realizarea emisiunilor de divertisment/sportive în sumă de totală 334,3 mii lei, achiziționarea serviciilor de monitoring și prezentarea datelor pe audiență a posturilor de televiziune TV (M1 și M2) în sumă de 100,0 mii lei, servicii de landșaft în legătură cu amenajarea platoului pentru emisiunile de divertisment în sumă de 19,7 mii lei, servicii de deratizare a încăperilor din blocurile TV/RD în sumă de 8,4 mii lei, achiziționarea serviciilor de investigare sanitaro-chimică în sumă de 3,8 mii lei, achiziționarea serviciilor notariale EVS 2022 în sumă de 2,2 mii lei, serviciilor de determinare a defectului traseului LES în sumă de 26,7 mii lei, precum și alte servicii (achiziționarea serviciilor de excavare, publicarea anunțului în Monitorul oficial, cerere de examinare a opoziției, achiziționarea serviciilor de curățare a sistemului de canalizare, servicii de întreținere, servicii de evaluare a unităților de transport, proceduri vamale) în sumă totală de 33,3 mii lei, costurile expedierii, materialelor și tehnice în sumă de 65,2 mii lei, crearea provizioanelor pentru datorii și creanțe compromise în sumă de 230,2 mii lei.

➤ **Categoria „Prestații sociale.** La categoria dată au fost incluse cheltuieli legate de indemnizații la încetarea acțiunii contractului individual de muncă în sumă de 980,9 mii lei și incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatorului în sumă de 308,7 mii lei, precum și alte prestații ale angajatorilor estimate în sumă de 15,3 mii lei.

➤ **Categoria „Alte cheltuieli”.** La categoria dată au fost reflectate cheltuieli în sumă totală de 3488,1 mii lei, inclusiv: pentru „Cotizații în organizațiile internaționale” în sumă de 3290,4 mii lei, pentru activitățile obligatorii, care se referă la: rețeaua permanentă de știri, rețeaua permanentă de sunet, coordonarea știrilor radio, negocierea și administrarea în dobândirea drepturilor pentru evenimentele muzicale, cotizația de participare la Eurovision Song Contest și drepturile de difuzare fotbal FIFA World Cup 2022. Tot la capitolul dat au fost reflectate „Alte cheltuieli curente” în sumă de 90,6 mii lei (mijloace financiare în mărime de 0,15% din fondul de salarizare) care au fost utilizate în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă, în conformitate cu prevederile p.5 al articolului 35 al Legii Sindicatelor RM nr.1129-XIV din 07.07.2000, precum și taxe de participare la festivaluri, workshop-uri, taxe, penalități și alte plăți obligatorii în sumă totală de 107,1 mii lei.

➤ **Categoria „Mijloace fixe”.** Cheltuielile menționate la această categorie au fost direcționate pentru acoperirea cheltuielilor pentru procurarea mașinilor și utilajelor, uneltelor și sculelor,

inventarului de producere și uz gospodăresc, procurarea activelor nemateriale, altor mijloace fixe care constituie suma de 15743,5 mii lei și sunt repartizate pe următoarele articole:

➤ „*procurarea mașinilor și utilajelor*” – în sumă totală de 10110,0 mii lei, inclusiv achiziționarea televizoarelor în sumă de 29,0 mii lei, echipamentului TV/RD în sumă de 55,6 mii lei, precum și electrocasnicilor în sumă de 50,3 mii lei. Uzura mijloacelor fixe constituie 9975,1 mii lei.

Pe parcursul anului 2022 au fost achiziționate computere și accesorii, laptopuri în sumă de 1338,2 mii lei pentru re tehnologizarea blocurilor de emisie și studiourilor, îmbunătățirea locurilor de muncă, ecran Led și procesor Video în sumă de 1377,6 mii lei, echipament pentru reutilizarea studioului nr.1/2 în sumă de 92,5 mii lei, însă costurile vor fi trecute la cheltuieli curente pe parcursul perioadei de utilizare a acestuia în proporția amortizării. Procedura privind achiziționarea sistemelor de stabilizare video în sumă de 500,0 mii lei este la etapa de livrare a bunurilor, achitățile vor fi efectuate în anul 2023.

Luând în considerație uzura fizică a parcului auto pe parcursul anului de gestiune au fost achiziționate șase autoturisme pentru renovarea lui, asigurarea echipelor de creație cu mijloacele de transport necesare pentru realizare programelor televizate, articolul „*Procurarea mijloacelor de transport*”, costurile fiind trecute la cheltuieli curente pe parcursul perioadei de utilizare a acestora în proporția amortizării.

➤ „*procurarea uneltelor și sculelor, inventarului de producere și gospodăresc*” în sumă totală de 465,5 mii lei. La articolul dat au fost reflectate cheltuieli pentru achiziționarea inventarului gospodăresc (mobilier de oficiu, jaluzele, mochetă, obiecte de menire antiincendiară) în sumă de 404,0 mii lei, uneltelor de muncă și a inventarului de producție în sumă de 29,4 mii lei și inventar de producție care facilitează operațiile de muncă (aspiratoare, motocoasă, suflantă frunze) în sumă de 32,1 mii lei.

➤ „*procurarea activelor nemateriale*” – în sumă totală de 4711,9 mii lei. La acest articol au fost incluse cheltuieli pentru procurarea licențelor pentru drepturile de difuzare a filmelor de ficțiune, documentare, pentru copii, desene animate în sumă totală de 2079,7 mii lei, plata pentru drepturi de autor și conexe în sumă de 2322,1 mii lei, achiziționarea licenței de difuzare a știrilor (inclusiv videouri de divertisment)/știrilor sportive de la Associated Press pentru serviciile media liniare Moldova 1 și Moldova 2, în sumă de 310,1 mii lei. Uzura activelor nemateriale pentru anul de gestiune constituie 339,9 mii lei.

Cheltuielile pentru achiziționarea licențelor pentru drepturile de difuzare a filmelor de ficțiune, documentare, pentru copii, desene animate suportate în perioada de gestiune, dar care se referă la perioadele de gestiune ulterioare se recunosc ca cheltuieli anticipate. Pe măsura survenirii perioadelor corespunzătoare, cheltuielile anticipate se decontează la cheltuielile curente prin metoda liniară.

➤ „*procurarea altor mijloace fixe*”. La articolul dat au fost reflectate cheltuieli în sumă de 116,2 mii lei pentru achiziționarea decorului și elementelor de decor pentru emisiuni și departamentul producție multimedia pentru copii în sumă de 112,5 mii lei, procurarea CD – urilor în sumă de 3,7 mii lei.

➤ **Categoria „Stocuri de materiale circulante”** reprezintă suma de 2051,6 mii lei.

La categoria dată au fost incluse cheltuieli pentru:

- ✓ „*Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților*” – în sumă de 637,2 mii lei.
- ✓ „*Procurarea pieselor de schimb*” – în sumă de totală de 187,8 mii lei. La articolul dat sunt reflectate cheltuieli pentru achiziționarea pieselor de schimb pentru repararea și înlocuirea pieselor uzate ale echipamentului de televiziune și radiodifuziune în sumă de 60,4 mii lei, pentru unitățile de transport în sumă de 127,4 mii lei.
- ✓ „*Procurarea produselor alimentare*” – în sumă de 143,2 mii lei, inclusiv pentru procurarea laptelui pasteurizat în sumă de 12,9 mii lei, acordat salariaților care muncesc în condiții nefavorabile, consumabile pentru emisiuni, inclusiv pentru sărbătorile de iarnă și de importanță social – culturală în sumă de 130,3 mii lei;
- ✓ „*Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare*” – în sumă de 32,8 mii lei. La articolul dat au fost incluse cheltuieli pentru achiziționarea medicamentelor pentru completarea truselor și acordarea primului ajutor medical în sumă de 20,0 mii lei, materialului pentru profilaxie

în sumă de 1,5 mii lei și măștilor de unică folosință în sumă de 11,3 mii lei în scopul protejării angajaților Companiei în legătură cu situația epidemiologică prin infecția cu COVID.

✓ „Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou” pentru necesitățile curente ale instituției au fost utilizate în sumă totală de 252,3 mii lei. La articolul dat au fost reflectate cheltuieli pentru achiziționarea rechizitelor de birou, hârtiei, birotică brădată în sumă totală de 142,6 mii lei, procurarea mărfurilor igienice în sumă de 83,1 mii lei, materialelor de uz gospodăresc în sumă de 26,6 mii lei.

✓ „Procurarea materialelor de construcție” în sumă de 443,2 mii lei. Articolul dat prevede cheltuieli pentru achiziționarea materialelor de tehnică sanitară (robinete, cuplaje, teuri etc.) în sumă de 8,7 mii lei, materialelor electrotehnice (cabluri, becuri, fasunguri, siguranțe, conductoare, fire, izolatoare etc.) în sumă de 139,8 mii lei, precum și a materialelor de construcție în sumă de 294,7 mii lei.

✓ „Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcămintei, încălțămintei” – în sumă de 168,5 mii lei. La articolul dat au fost incluse cheltuieli privind achiziționarea hainelor pentru prezentatori, tricouri cu logo în sumă de 111,4 mii lei și a hainelor speciale în sumă de 57,1 mii lei;

✓ „Procurarea altor materiale” în sumă de 186,6 mii lei. La articolul dat au fost reflectate cheltuieli privind achiziționarea apei potabile în sumă de 54,6 mii lei, produselor cosmetice în sumă de 75,4 mii lei și alte materiale (cărți de vizită, rame, drapel cu suport, veselă de unică folosință, bannere tematice) în sumă totală de 56,6 mii lei.

Indicatori nefinanciari

În cadrul Companiei, în perioada de gestiune a anului 2022 au fost înregistrate succese și la capitolul indicatorilor nefinanciari. Respectiv, efectele pozitive, extrapolate prin rezultatele difuzării programelor audiovizuale locale în funcție de indicatorii de referință stipulați în Codul serviciilor media audiovizuale, sunt redată în tabelul următor:

Moldova 1

Parametri	Cerințele Codului	Rezultatele efective
<i>Difuzare de programe audiovizuale locale zilnic</i>	10 ore/zi	17 ore 30 min /zi
<i>Difuzare de programe audiovizuale locale zilnic în prima difuzare</i>	5 ore/zi	8 ore 10 min /zi
<i>Difuzare de programe audiovizuale locale în orele de maximă audiență</i>	7 ore 30 min/zi	7 ore 30 min/zi
<i>Ponderea programelor în limbă română din volumul total de emisie</i>	80%	93,25%
<i>Ponderea programelor europene din volumul total de emisie</i>	50%	90%

Radio Moldova

Parametri	Cerințele Codului	Rezultatele efective
<i>Difuzare de programe audiovizuale locale zilnic</i>	12 ore/zi	23,56 ore/zi
<i>Difuzare de programe audiovizuale locale zilnic în prima difuzare</i>	-	14,2 ore/zi
<i>Difuzare de programe audiovizuale locale în orele de maximă audiență</i>	9 ore/zi	10 ore/zi
<i>Ponderea programelor în limbă română din volumul total de emisie</i>	80%	94,2%
<i>Ponderea programelor europene din volumul total de emisie</i>	50%	99,6%

Perspectivelor de dezvoltare ale entității

Activitatea furnizorului public național de servicii media a fost organizată conform atribuțiilor și misiunii ce îi revin în temeiul legislației, care prevede asigurarea accesului universal al populației la serviciul media audiovizual cu acoperire națională, satisfacerea necesităților informaționale,

educaționale și recreative ale tuturor grupurilor sociale de utilizatori, promovarea coeziunii sociale, a pluralismului audiovizual și a dezbaterilor publice pluraliste.

Teleradio-Moldova” își propune să devină lider în furnizarea serviciilor media de calitate, în care oamenii se regăsesc. Compania tinde să creeze o atmosferă de încredere în viitor și în perspectiva de dezvoltare a Republicii Moldova.

Compania „Teleradio-Moldova” este principalul furnizor public de servicii media audiovizuale care produce și difuzează conținut informațional, educațional și recreativ pentru toate categoriile de public, pe toate platformele tradiționale și digitale.

Misiunea Companiei este să realizeze în practică următoarele principii:

- ✓ asigurarea accesului universal al populației la o diversitate de servicii media audiovizuale generaliste și tematice, liniare și neliniare, furnizate inclusiv prin intermediul noilor platforme de comunicare, care să satisfacă necesitățile informaționale, educaționale și recreative ale tuturor grupurilor sociale;
- ✓ promovarea, prin politica sa editorială, a coeziunii sociale la nivel local, național și regional, precum și stimularea sentimentului de responsabilitate comună a populației;
- ✓ informarea corectă, obiectivă, complexă și imparțială prin programe audiovizuale inovatoare și variate, care respectă standardele etice de înaltă calitate;
- ✓ promovarea dezbaterilor publice pluraliste și încurajarea unei participări democratice largi a publicului;
- ✓ promovarea diversității patrimoniului cultural național, european și internațional;
- ✓ asigurarea independenței editoriale și a autonomiei instituționale față de autoritățile și instituțiile publice, de partidele politice și grupurile de interes;
- ✓ asumarea responsabilității față de public.

Pentru anul 2023 furnizorul public național de servicii media, IP Compania „Teleradio-Moldova” își stabilește următoarele priorități:

➤ **Dezvoltarea capacităților editoriale** prin recrutarea, angajarea, instruirea și evaluarea salariaților.

✓ Dezvoltarea mecanismului de *formare profesională a salariaților* va reprezenta un element-cheie în anul 2023. TRM își propune să identifice experți în domeniu, atât în interiorul Companiei, cât și în exteriorul acesteia, precum și să stabilească parteneriate la nivel internațional pentru a obține servicii de instruire calitative și eficiente a salariaților. În urma sondajelor realizate în rândul angajaților, au fost identificate necesitățile prioritare de instruire, printre care se numără: jurnalismul documentar și de investigație; tehnologii informaționale moderne/inovații în mass-media; atragerea proiectelor de asistență externă pentru mass-media; planificarea curentă și strategică; atragerea publicității: strategii și tactici; legislația muncii etc.

✓ „Totodată, Compania planifică să înființeze o școală de jurnalism. În cadrul acesteia, TRM va împărtăși experiența profesioniștilor cu studenții facultăților de profil (jurnalism, comunicare, relații publice etc.) și instituțiile media din țară, pentru a promova brandul de angajator și a atrage tinerii specialiști în rândul salariaților Companiei.

➤ **Constituirea unei redacții integrate de știri (newsroom)** pentru posturile publice „Moldova 1” și „Radio Moldova” și pentru multimedia (site-urile www.radiomoldova.md, www.moldova1.md, rețelele sociale).

Înființarea newsroomului reprezintă un pas important în tranziția digitală a radiodifuzorului public și are o importanță strategică pe termen lung pentru dezvoltarea și profesionalizarea știrilor. Integrarea producției și difuzării de știri TV, radio, online și pe rețelele sociale va contribui la îmbunătățirea conținutului și fortificarea rolului TRM pe piața mediatică.

Newsroomul, cu un centru unic de comandă și un personal de peste 80 de persoane, va eficientiza activitatea redacțiilor de știri, evitând dublarea eforturilor, însă va ține cont de specificul fiecărui canal de comunicare (TV, radio, online).

➤ **Începerea construcției noii clădiri a Companiei**, identificarea resurselor financiare prin bugetare și surse externe (proiecte internaționale, fonduri).

În acest sens, Compania își propune: să definească Proiectul de execuție a clădirii și să elaboreze Conceptul pentru construcția noii clădiri a Companiei; să obțină documentația tehnică necesară (certificatul de urbanism, schema de trasare a rețelei edilitare, autorizația de desființare a

construcțiilor, condițiile pentru racordarea la utilități publice etc.); să contacteze servicii de realizare a prospecțiunilor topografice și geodezice și a investigațiilor geologice și geodezice; să întocmească caietul de sarcini pentru edificarea clădirii și să efectueze demersurile necesare pentru atribuirea contractului de execuție conform legislației în vigoare.

➤ **Digitalizarea proceselor editoriale și administrative;**

Angajații Companiei vor utiliza în activitățile editoriale un sistem informațional de pregătire și integrare a conținutului multimedia. Acest sistem a fost deja elaborat și urmează a fi implementat ca instrument de lucru principal pentru angajații Companiei, facilitând procesul de producție și de monitorizare a acesteia. Fiecare angajat va avea acces la un profil prin care își va gestiona activitatea și va colabora cu ceilalți colegi, va interacționa cu superiorii și își va putea vizualiza performanța. Sistemul în cauză va conține și o componentă pentru resursele umane care va reduce considerabil timpul și efortul destinat proceselor de lucru, va oferi departamentelor implicate timpul și energia necesare pentru rezolvarea unor probleme complexe, reducând în același timp costurile și posibilitatea de eroare umană. Totodată pentru îmbunătățirea proceselor de lucru, Compania își propune dezvoltarea/adaptarea unor platforme pentru recrutarea personalului, organizare de sondaje, etc.

Pentru menținerea siguranței informaționale, Compania va dezvolta unui sistem de securitate informațională și protecție internă a Companiei.

„Teleradio-Moldova” își propune promovarea incluziunii digitale și reducerea decalajului digital, inclusiv prin sporirea accesibilității propriilor programe audiovizuale pe noile platforme de comunicare.

➤ **Dezvoltarea postului „Moldova 2”**

„Teleradio-Moldova” urmează să elaboreze un nou concept al postului cultural de televiziune M2 prin crearea unei noi identități grafice. Fortificarea statelor de personal: crearea unei echipe de creație prin recrutarea și angajarea profesioniștilor.

Pentru realizarea programelor de calitate cu vocație culturală e strict necesară crearea unui studio nou. Pentru aceasta, Compania va identifica mijloacele financiare pentru reparația și transformarea unui spațiu existent într-un studio televizat multifuncțional, dar și pentru dotarea acestuia cu tehnica necesară. TRM planifică reparația studioului M2 și a încăperii alăturate, care implică realizarea proiectului de design, reparația încăperilor, dotarea acestora cu tehnică video, audio, lumini, masă de montaj, mobilier.

Dezvoltarea tehnologică și modernizarea echipamentelor utilizate, inclusiv:

În planul dotării tehnice s-a reușit renovarea spațiilor de lucru, fiind înlocuite în jur de 50 calculatoare, în redacția de știri, sport, redacția divertisment. Reutilizarea studioului de știri cu echipamente performante, lumini, dar și un decor cu o concepție scenografică ce cuprinde elemente iluminate și cu mai multe ecrane LED, a fost un scop prioritar pentru anul 2022, fiind realizat cu succes. Compania este în așteptarea livrării sistemului „steadicam” ce va permite o mobilitate a planurilor video în timpul înregistrărilor produsului tv. A fost finalizată și procedura de achiziție a echipamentelor audio, necesare pentru înregistrările show-urilor muzicale live. În prezent suntem la etapa realizării decorului studioului TV nr.1 a televiziunii, ce va cuprinde în jur de 300 m2, dotat cu un sistem de iluminare RGB și mai multe ecrane LED de dimensiuni mari.

În anul 2022, IP Compania „Teleradio-Moldova” a încheiat contractul de finanțare nerambursabil cu Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova al MAE din România, privind crearea a două platforme online solide din punct de vedere al conținutului și design-ului, moldova1.md și radiomoldova.md, care vor asigura transmiterea în mediul online, atât în direct, cât și, în paralel, sub formă de sinteze, extrase din emisiuni și știri, a produselor televizate și radiofonice de la cele două posturi fanion ale Companiei, TV Moldova 1 și Radio Moldova. Prin eforturi proprii a fost asigurată administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului informatic, a fost întreținută infrastructură virtuală de servere, asigurând disponibilitate aplicațiilor software, precum și distribuirea eficientă a resurselor tehnice.

Centrul de Instruire Continuă (în continuare CIC) a fost constituit ca o subdiviziune a Companiei cu scopul instruirii și calificării salariaților Companiei, perfecționării profesionale continue a acestora. Centrul contribuie la îmbunătățirea cuantificabilă a profesionalismului și a competențelor angajaților. Eficiența activității acestuia se regăsește în calitatea superioară a produselor mediatice. Centrul de Instruire Continuă a fost instituit pentru ca profesionalismul și experiența multor reporteri, regizori, producători, care activează în cadrul Companiei de o lungă perioadă, să fie continuată și transmisă.

Formarea profesională a salariaților poate fi descrisă ca un efort menit să îmbunătățească competențele și abilitățile salariaților, pentru a crește productivitatea și performanța la locul de muncă. La proiectarea programului de formare, în anul 2022, s-a ținut cont de faptul să fie satisfăcute atât obiectivele individuale, cât și obiectivele organizaționale.

Instruirile organizate în cadrul Companiei se împart în 2 categorii:

- 1) Instruirea salariaților la locul de muncă
- 2) Cursuri susținute de formatori externi și/sau în colaborare cu instituții naționale și internaționale.

Instruirea la locul de muncă a devenit un stil de formare profesională dovedit a fi destul de eficient comparativ cu cel teoretic. Salariații Companiei au fost ghidați zilnic la locul de muncă de către un profesionist în domeniu, cu care au lucrat după principiul „fă ca mine”. Prin urmare, 6 profesioniști au fost încadrați în activitatea zilnică a Companiei, având contracte cu durata de 1 lună, 2 luni și 6 luni.

Beneficiarii acestui tip de instruire au fost salariații de creație, după cum urmează:

- ✓ Salariații implicați în scrierea și prezentarea știrilor, producătorii de emisiuni, reporterii, au fost instruiți privind: scrierea și redactarea știrilor, selectarea temelor pentru interviu, identificarea invitaților pentru știri, interviuri și emisiuni, tehnici de realizare a subiectelor, interviului și identificarea subiectelor pentru emisiuni;
- ✓ Cameramanii și montatorii au fost ghidați și instruiți privind tehnica corectă de filmare și montare a video-urilor;
- ✓ Persoanele implicate în emisii directe au fost instruiți privind corecția luminilor și a camerelor din studiou, stabilirea planurilor video și imaginilor pentru buletinele de știri, emisiunilor de dezbateri și divertisment;
- ✓ Salariații Departamentului „Telefilm-Chișinău” au învățat cum funcționează aparatul de proiecție cinema.

Printre cele mai importante cursuri susținute de formatori externi și/sau în colaborare cu instituții naționale și internaționale în anul 2022 se enumeră:

- ✓ Școală de toamnă „*Consolidarea programelor de educație mediatică în serviciile publice de radio și televiziune*”, organizată de Moldova Institut Leipzig la Leipzig, Germania. Scopul acestui proiect a fost contribuția la consolidarea, adaptarea, testarea și introducerea temelor de educație mediatică în cadrul serviciilor publice de radiodifuziune, precum și la dezvoltarea profesională a jurnaliștilor din cadrul serviciilor de radiodifuziune pentru a face cunoscute și utilizabile pentru un public larg ofertele noi și existente de educație mediatică;
- ✓ „*e-MasterClass on Fake news*”, curs susținut online de către Majd Khalifeh, Jurnalist și comunicator, membru al Academiei Uniunii Europene de Televiziune;
- ✓ *Curs de engleză* organizat de către Friendly School, online și offline pentru angajații Companiei, de curs au beneficiat 13 salariați selectați, care au avansat în 1, 2 chiar și 3 nivele;
- ✓ Trainingului intensiv cu privire la „*Arhitectura instituțiilor europene*”, susținut de Cătălin Gomboș, realizator Camera Știrilor din cadrul „Radio România Actualități. Participanții la acest training au consolidat cunoștințele cu privire la mediatizarea parcursului European al țării noastre, necesitatea acestui training fiind propulsată de acordarea Republicii Moldova a statutului de țară candidată pentru aderarea la UE, în data de 23 iunie 2022;
- ✓ „*HEST training*” organizat de Academia Uniunii Europene de Televiziune la Riga, Lituania. Curs organizat pentru jurnaliști, unde au dobândit cunoștințe și instrumente necesare pentru a evalua pericolul în zonele de război, zonele de tulburări civile și de asemenea revolte urbane, crize umanitare, atacuri teroriste, precum și dezastre naturale. HEST abordează întrebările

despre siguranță, traumă și stres în timp ce pregătești reportaje în medii ostile, atât în zone rurale, cât și urbane.

✓ „*Sisterhood of Young Animation Auteurs Workshop*” organizat de ANIMEST la București, România. SYAA este un atelier bazat pe proiecte, un program de studiu menit să încurajeze și să sprijine autoarele să își dezvolte în continuare cunoștințele despre producția, distribuția și regia filmelor de animație.

✓ „*Internship la Radio România*”, stagiere la Radio România pentru angajații TRM.

✓ „*Workshop for journalists from south east Europe*” atelier organizat de către Konrad Adenauer Stiftung în cooperare cu Deutsche Welle la Vlora, Albania. Subiectul abordat la acest atelier a fost avantajele și provocările reportajelor filmate cu telefonul mobil și tehnica creării de storytelling. Participanții au avut posibilitatea de a experimenta teoria acestor subiecte în practică.

Cu privire la oportunitățile profesionale ale angajaților, este de menționat că nivelul de calificare profesională a salariaților este în permanentă dezvoltare. În condițiile în care, în cadrul Companiei activează Centrul de instruire Continuă având drept scop perfecționarea lucrătorilor prin organizarea regulată a cursurilor de formare în funcție de specificul de instruire. Respectiv, cadrul intern și nivelul de organizarea a Companiei contribuie la îmbunătățirea cuantificabilă a profesionalismului și a competențelor salariaților, iar eficiența activității Centrului de Instruire Continuă se regăsește în calitatea superioară a produselor mediatice ale Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova”.

Mai mult ca atât, cadrul normativ intern al Companiei stabilește acte distincte, obiectivul cărora se rezumă la formarea și creșterea nivelului de profesionalism al specialiștilor, drept urmare:

Regulamentul cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale salariaților – ce stabilește modalitatea și desfășurarea procesului de determinare a nivelului de îndeplinire a obiectivelor individuale de activitate, a sarcinilor care revin salariaților, precum și nivelul de manifestare a criteriilor de evaluare. Obiectivele regulamentului sunt atinse urmare a realizării acțiunilor următoare:

- ✓ Consolidarea disciplinei de muncă, ridicarea calității muncii, a eficienței muncii și sporirea responsabilității salariaților;
- ✓ Asigurarea obiectivității promovării în funcții a salariaților;
- ✓ Identificarea necesităților de instruire a salariaților;
- ✓ Motivarea salariaților.

Răscumpărarea părților sociale și a acțiunilor proprii

Instituția Publică Compania „Teleradio – Moldova” are statut de persoană juridică de drept public, iar fondatorul Companiei este Parlamentul Republicii Moldova. Pe parcursul anului de gestiune nu au avut loc operațiuni cu valori mobiliare.

Filiarele entității

Instituția Publică Compania „Teleradio – Moldova” nu are de sucursale sau entități afiliate.

Principalele riscuri și incertitudini cu care se confruntă entitatea

În cadrul Companiei continuă procedura de implementare a managementul performanței și al riscurilor prin instituirea *Comitetului de riscuri*, elaborarea *Ghidului privind managementul riscurilor și identificarea riscurilor la nivelul instituției*, cu aprobarea *Registrului riscurilor la nivel de instituție*.

Obiectivele de bază a sistemului de management al riscurilor fixate în cadrul Companiei constă, dar nu se limitează la:

- ✓ Identificarea și evaluarea factorilor de risc care favorizează sau impulsionează realizarea scopurilor și misiunilor stabilite de Companie.
- ✓ Analiza factorilor de risc și elaborarea scenariilor/planurilor de acțiuni în vederea aplanării sau excluderii definitive a riscurilor.
- ✓ Monitorizarea conjuncturii de favorizare a apariției riscurilor precum și a măsurilor implementate și a efectului scontat.

În cadrul procesului de management al riscurilor, în funcție de mediul din care acestea apar, pot fi identificate câteva categorii majore de riscuri:

1. **Riscuri strategice**, care pot apărea în procesul de luare a deciziilor de către managementul Companiei. Acțiunile întreprinse în scopul minimizării acestor riscuri constau în:
 - determinarea fiabilității și a realității scopurilor strategice precum și a conformității cu misiunea Companiei;
 - fixarea conceptuală și elaborarea prognozelor care stau la baza determinării obiectivelor strategice;
 - concordanța dintre resursele strategice deținute și implicate în procesul de realizarea a misiunilor și misiunea propriu zisă.
 - gestionarea aspectului calitativ al executării planurilor strategice, analiza divergențelor și întreprinderea la diferite etape de desfășurare a corelărilor necesare.
2. **Riscuri operaționale**, care pot apărea în cadrul desfășurării proceselor operaționale interne. În scopul minimizării impactului acestor riscuri, Compania întreprinde următoarele acțiuni:
 - dotarea cu sisteme informaționale și automatizarea proceselor interne prin reducerea factorului uman.
 - documentarea etapelor de activitate a lucrătorilor.
 - gestionarea etapelor de realizare a lucrărilor de către superiori și a rezultatelor obținute.

Urmărind scopul diminuării riscurilor menționate, asigurării legalității și bunei funcționări a Companiei precum și pentru ajustarea prevederilor actelor normative interne la prevederile legislației în vigoare, în anul 2022 a fost elaborate acte normative interne ale căror prevederi sunt aplicate în activitatea TRM, inclusiv:

- ✓ Ordinul cu privire la aprobarea planului de protecție și prevenire pentru anul 2022;
- ✓ Ordinul cu privire la actualizarea listei persoanelor responsabile de securitatea și sănătatea în muncă, de prevenire și stingere a incendiilor la Companie;
- ✓ Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului securitate informațională și protecție internă;
- ✓ Ordinul cu privire la actualizarea componenței Comisiei pentru Situații Excepționale (CSE) a grupului de lucru al punctului de conducere, aprobarea planului de activitate CSE

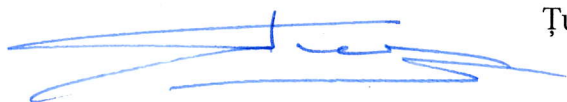
Protecția mediului și oportunități profesionale ale angajaților

Activitatea Companiei în domeniul protecției mediului este desfășurată în conformitate cu actele legislative în vigoare (Legea privind plata pentru poluarea mediului nr.1540-XIII din 25.02.98; Legea privind protecția aerului atmosferic nr.1422-XIII din 17.12.97; Legea privind protecția mediului înconjurător nr.1515-XII din 16.06.93.).

Pe parcursul perioadei de gestiune în cadrul IP Compania „Teleradio-Moldova” au fost susținute acțiuni și măsuri orientate spre reducerea impactului asupra mediului înconjurător, inclusiv prin:

- ✓ Realizarea măsurilor utilitare de reducere a consumului de resurse (apa, energie electrica, etc).
- ✓ Reducerea utilizării substanțelor toxice sau a obiectelor cu conținut toxic.
- ✓ Asigurarea condițiilor necesare corespunzătoare pentru prevenirea poluării mediului cu substanțe toxice, volatile, inflamabile sau cu pulberi.
- ✓ Asigurarea supravegherii permanente a activității în scopul prevenirii avariilor și poluării accidentale a mediului;

Director general

Țurcanu Vladimir